

Problém hriechu

I. Náčrt

Krátká osnova

1. Čo je hriech
  - a) Hriech je narušenie vzťahu s Bohom – 1 Moj 3,1-7; Rim 14,23
  - b) Hriech je bezzákonnosť – 1 Ján 3,4
  - c) Hriech je postoj ľahostajnosti – Jak 4,17
  - d) Hriech je stav, v ktorom sa rodíme – Rim 7,14-20
2. Dôsledky hriechu
  - a) Narušený vzťah k ľuďom a k prírode – 1 Moj 4,5-8; 6,11
  - b) Narušený vzťah k sebe – 1 Moj 6,5
  - c) Smrť, choroby, násilie – Rim 6,23; 1 Moj 6,13
3. Kristus – jediné riešenie problému hriechu – Ján 3,16; Ján 1,12

O hriechu neradi hovoríme. Toto slovo by sme najradšej zo svojho slovníka vyškrtli. Je to však veličina, ktorá sa bezprostredne dotýka každého z nás. Poznamenáva nás natoľko, že sa ako hriešnici už rodíme. Všetci poznáme príťažlivú, zvodnú moc a chuť hriechu.

Ak chceme pochopiť Božie riešenie problému hriechu vo vesmíre, na zemi a v našom živote, musíme vedieť, v čom tento problém spočíva. Je to niečo podobné, ako keď lekár môže zvoliť vhodnú terapiu a primeraný spôsob liečby až potom, keď určí správnu diagnózu. Problémom je hriech. Riešením je Kristus so svojím plánom spasenia. Táto biblická hodina hovorí o probléme hriechu, nasledujúca o jeho riešení.

1. Čo je hriech?

a) Hriech je narušenie vzťahu s Bohom – 1 Moj 3,1-7; Rim 14,23

Hriech je narušenie vzťahu s Bohom, nedôvera voči nemu, snaha žiť autonómne a byť od Boha nezávislý. Všetko sa začína v našej mysli. Ako myslíme, takí sme. Hlavný boj je boj o našu myseľ. Hriech na našej planéte začal pri Adamovi a Eve. (1 Moj 3,1-7) Hriech je niečo zákerné a zradné. Vyzerá príťažlivo. Vábi, láka, ale nakoniec ustúpne ako had. Hubí a ničí všetko, čo je skutočne krásne. Biblický text trikrát pripomína, že na prvý pohľad bol hriech lákavý, žiadostivý a sľuboval obohatenie. Zavádza človeka do ilúzie, že vyrieši jeho problémy a starosti. Skutočnosť je však úplne iná. Najprv sa človek zahráva s hriechom, potom sa hriech zahrá s človekom.

Nepriateľ sa snažil nahlodať Adamov a Evin vzťah k Bohu pochybnosťami: „Či naozaj riekol Boh: Nesmiete jesť zo žiadneho rajského stromu?“ Keď sa v mysli človeka zakorení pochybnosť, cesta k skaze je otvorená. Satan mohol pokračovať v rozhovore jasným klamstvom: „Vôbec nezomriete.“

Základnou otázkou bolo, komu budú Adam a Eva dôverovať – či Bohu, ktorý povedal: „Ak budete jesť zo stromu poznania dobrého a zlého, zomriete!“, alebo satanovi, ktorý vyhlásil pravý opak: „Vôbec nezomriete.“ Človek sa musí rozhodnúť sám. Skutočný zápas sa odohráva v srdci človeka. Komu dám za pravdu? Na koho sa spoľahnem? Hriech teda nie je niečo materiálne, niečo, čo sa dá nahmatať, ale stav mysle. Naše postoje a činy sú len dôsledkom nášho uvažovania. Ak sa naň dívame bez ilúzií, bez sebaklamu, bez pozlátka a bez falošného nahovárania, vidíme ho v celej jeho nahote. Vo svojej podstate je hriech vzburou voči Bohu. Je to narušenie krásneho vzťahu s ním, postoj nepriateľstva a odboja voči Bohu, keď nedbám na to, čo hovorí Boh, ale konám tak, ako sa to mne zdá byť správne.

Hriech je snaha byť od Pána Boha nezávislý. Človek chce žiť bez neho a byť pánom sám sebe; chce byť slobodný a voľný, žiť podľa vlastných predstáv. Hriech je akási nezdravá nespokojnosť. To všetko sa dá zhrnúť výstižnou

biblickou definíciou hriechu: „Všetko, čo nie je z viery, je hriech.“ (Rim 14,23) Hriech je narušenie vzťahu dôvery.

b) Hriech je bezzákonnosť (anomia) – 1 Ján 3,4

Hriech je snaha žiť bez zákona. Prirodzený človek chápe zákon ako určité obmedzenie, ktorého sa chce zbaviť. Nechápe ho ako vonkajšie vyjadrenie Božieho charakteru a prirodzeného chodu vecí vo vesmíre. Zákon je vyjadrením zákonitosti života. Ak chce človek žiť bez zákona, neriadi sa ním a prestupuje ho. Hriech je však niečo viac než len formálne prestúpenie zákona. Zákon tu nie je na to, aby Boh kontroloval jeho plnenie a overoval si, kto je poslušný. Keď hovoríme o zachovávaní a dodržiavaní zákona, musíme sa pýtať na motiváciu rešpektovania zákona. Prečo to robíme? Zachovávame zákon zo strachu, pre odmenu, z vypočítavosti, alebo z lásky a vďačnosti?

Prestúpenie zákona je len vonkajším prejavom stavu srdca a mysle človeka, teda toho, čo sa odohráva v jeho vnútri. Eva najskôr prehrala svoj vnútorný myšlienkový boj s nepriateľom a až potom siahla po ovocí a jedla. Je potrebné vždy vidieť pravú príčinu nášho zlého alebo falošného konania. Skutočný problém leží v narušenom vzťahu, nie v prestúpení zákona, poriadku alebo pravidiel.

Podľa 4 Moj 20,12 Boh hovorí, že Mojžiš a Áron nevojdú do zasľúbenej krajiny, pretože neverili Bohu úplne. Nehovorí, že nevojdú preto, že neposlúchali, ale preto, že neverili. V dôsledku toho nepredstavili Izraelcom Boha v správnom svetle, čo je jeden z najnebezpečnejších hriechov. To isté urobil satan v nebi aj v raji. Mojžiš a Áron sa dopustili toho istého, preto bol Pán Boh taký prísny.

c) Hriech je postoj ľahostajnosti – Jak 4,17

Azda nič nie je horšie ako ľahostajný postoj k Bohu, k človeku, k sebe samému, k ľudskému utrpeniu a nešťastiu. Ľahostajnému človeku sa nedá dôverovať. Boh nás nevedie k pasívnemu kresťanstvu (nerobiť nič zlé), ale k aktívnemu životu (ro-biť dobre). V kresťanstve nejde o to, aby sme nič nepokazili. Nejde len o to, aby sme nehrešili, nerobili zlé skutky a nemali zlé postoje. Ide tu o to, aby sme boli novými, aktívnymi ľuďmi, zameranými nie na seba, ale na službu Bohu a blížnym – z lásky.

d) Hriech je stav, v ktorom sa rodíme – Rim 7,13-20

To, čo sme povedali, ešte nie je všetko. Hriechom sme takí presiaknutí, že každý z nás sa rodí s hriešnou prirodzenosťou. To je vlastne dôsledok prvotného hriechu. Všetci sa rodíme ako hriešnici so sklonom k hriechu. Hrešiť je nám vlastné. Tak ako jablňák zákonite plodí jablká, tak hriešnik plodí hriech. Hriech je egocentrizmus, sústredenosť na seba a sebeckosť. Moje ja stojí vždy na prvom mieste. Táto hriešna prirodzenosť nám zostane až do druhého príchodu Ježiša Krista. Vtedy bude premenená. (1 Kor 15,50-54; Fil 3,21)

2. Dôsledky hriechu

a) Narušený vzťah k ľuďom a k prírode – 1 Moj 4,5-8; 6,11

Okamžitým dôsledkom narušenia vzťahu s Bohom je pokrievanie vzťahu k ľuďom a k prírode. Keď Adam a Eva narušili svoj vzťah k Bohu, začali sa obviňovať, osočovať a vyhovárať. (1 Moj 3,12.13) Štvrtá kapitola 1 Moj hovorí o tom, ako sa narušili vzťahy medzi súrodencami – Kain zabíja Ábela. (1 Moj 4,5-8; pozri tiež Rim 1,21-32) V živočíšnej ríši sa začal boj o prežitie. Človek začal bezcitne panovať nielen nad ľuďmi, ale aj nad zvieratami, vykorisťovať a ničiť prírodu. (1 Moj 6,11; Rim 8,19-22)

b) Narušený vzťah k sebe – 1 Moj 6,5

Hriech zmenil myslenie človeka. V 1 Moj 6,5 je napísané: „Keď však Hospodín videl, že skazenosť ľudí na zemi bola veľká a že všetko zmýšľanie ich srdca je ustavične zlé...“ Človek začal byť sebecký, závistlivý, tvrdohlavý a sústredený na seba. Hriech je tvrdosť, neochota poslúchať. (Hoz 4,16) Vede človeka k tomu, aby bol povrchný a nedôsledný. Keď človek hreší, veľmi si ubližuje. Ničí svoju integritu a kazí pekné medziľudské vzťahy.

c) Smrť, choroby, násilie (Rim 6,23; 1 Moj 6,13)

Konečným dôsledkom hriechu je smrť. Je to následok môjho rozhodnutia zo-trvať v hriechu. Hriech oddeľuje človeka od Boha. Človek nemá sám v sebe život.

Ak sa dobrovoľne rozhodol oddeliť sa od zdroja života, výsledkom je smrť. Smrť nie je trestom za hriech v tom zmysle, že by Pán Boh povedal: „Miluj ma, inak ťa zabijem!“ Pán Boh nie je nebeský Nabuchodonozor, despota, ktorý by vyhlasoval: „Buď sa mi pokloníš, alebo ťa hodím do pece!“ Hriech je dôsledok neznalosti Boha; smrť je jeho

prirodzenou žatvou. Ježiš Kristus prišiel, aby nám ukázal, kto je Boh a aký je Boh. (Ján 17,3)

3. Kristus – jediné riešenie problému hriechu – Ján 3,16; 1,12

Jediné skutočné riešenie strašného problému hriechu ponúka Ježiš Kristus. Hriech je v nás. Všetci sme zhrešili a stratili Božiu slávu. (Rim 3,9-23) Hriech je v Božích očiach nesmierne vážna záležitosť. Boh ho nemohol len tak odsunúť bokom, nemohol ho prehliadnuť. Aby mohol tento závažný problém vyriešiť, musel položiť svoj život. (Ján 3,16) Keď človek uverí a začne dôverovať Kristovi, Kristus zmení jeho srdce. (Ján 1,12) Ak mu nedovolíme, aby zmenil náš život, ovládal našu myseľ a riadil naše správanie, nikdy sa nám nepodarí vymaniť sa z moci hriechu a kolotoča životných prehier.

Kristus žil medzi nami aby nám ukázal, aký láskavý vzťah má Boh k človeku a aký postoj má mať človek k Bohu. Pravé náboženstvo rieši problém hriechu tak, že človeka vedie k tomu, aby pestoval osobný vzťah s Bohom, v dôsledku čoho sa upraví aj jeho vzťah k ľuďom a k prírode. Je to niečo podobné, ako keď trolejbusu spadnú troleje. Bez spojenia so zdrojom energie trolejbus nejde a nič v ňom nefunguje. Aby mohol v jazde pokračovať, je potrebné znovu napojiť troleje na zdroj elektrickej energie a tak obnoviť spojenie. Ak chceme napraviť svoje vzťahy s ľuďmi, treba najskôr zmeniť svoj postoj k Bohu a spojiť sa s ním. Náš vzťah s Bohom sa odrazí aj v našich postojoch a správaní voči ľuďom, zvieratám a prírode.

Ten, kto žije v hriechu, tají ho a skrýva sa. Odmietá svetlo. Situácia sa zhoršuje stále viac. Aj keď Boh hriech nenávidí, hriešnika miluje. Človek sa v raji bál Boha, pretože uveril tomu, čo mu o ňom nahovoril satan. Koná ako zbabelec. Nemá odvahu priznať sa k hriechu. Aj v takejto situácii Boh hľadá človeka a volá ho k sebe: „Adam, kde si?“ (1 Moj 3,9.10) Boh túto informáciu nepotreboval. Dobre vedel, kde je Adam a ako to s ním vyzerá. Touto otázkou chcel človeku ukázať, že ho hľadá, že ho má rád a že sa jeho vzťah lásky k nemu nezmenil. Boh nás miluje nepodmienenou láskou. Hriech nemení Boží vzťah k nám, ale deformuje náš vzťah k nemu. A práve ten prišiel Kristus napraviť.

II. Výkladové poznámky

Medzi mojím osobným hriechom, za ktorý nesiem zodpovednosť, a prvotným hriechom (ktorý sa tiež označuje ako dedičný hriech), za ktorý zodpovednosť nenesiem, ale vďaka ktorému som zdedil po svojich predkoch hriešnu prirodzenosť, je určitý rozdiel. Tým, že sa rodíme ako hriešnici odlúčení od Boha, všetci nesieme dôsledky Adamovho hriechu. (Ef 2,1-3) Preto tiež umierame. Túto smrť označuje-me ako prvú smrť. Táto smrť nie je dôsledkom nášho osobného hriechu, ale dôsledkom zdedenej hriešnej prirodzenosti a hriechom skazeného prostredia, v ktorom žijeme.

Existuje však i druhá, večná smrť, ktorá je dôsledkom nášho života, našich osobných hriechov. Prvá smrť sa v Biblii prirovnáva k spánku v hrobe, kým druhá smrť je definitívna, večná a nastáva po poslednom súde. (Zj 20,6.10.14) Keby nám niekto v noci pred domom vykopal hlbokú jamu a my by sme do nej spadli, pýtali by sme sa, či môžeme za to, že sme sa ocitli v jame. Nie, za to zodpovednosť nenesieme, pretože sme nemohli vedieť, že nám niekto nastrožil takúto pascu. Ak sme však v jame a niekto nám hodí záchranné lano, a my vtedy začneme mudrovať: „To predsa nie je moja vina, že som tu v jame, prečo by som sa teda mal chytať záchranného lana?“ sme zodpovední za to, či sme sa lana chytili, alebo nie. Áno, je na nás, aby sme využili záchrannú akciu, ktorá bola zorganizovaná pre nás a nepohrdli záchranou.

Prostredníctvom Adama a Evy sme všetci upadli do hlbkej jamy hriechu. Máme hriešnu prirodzenosť, za ktorú nemôžeme. Boh nám však vo svojej veľkej láske ponúka riešenie. (Ján 3,16; Rim 5,12-17) Ak niekto z ľudí na poslednom súde zahynie, nebude to preto, že je hriešnik (pretože všetci sme hriešnici), ale preto, že sa nechtyl ponúkanej pomoci, ktorú pre neho Kristus draho vydobyl svojou smrťou. Kristus oslobodzuje nie od prvej, ale od druhej smrti.

Neexistujú malé a veľké hriechy. Biblia nepozná len niekoľko smrteľných hriechov (napríklad sedem). Každý hriech je totiž smrteľný, to znamená, že vedie k smrti. Hriechy môžu mať len „väčšie“ alebo „menšie“ následky. Určite je rozdiel, či niekto ukradne v samoobsluže čokoládu alebo zabije otca dvoch malých detí. My ľudia väčšinou radíme do kategórie veľkých hriechov tie, ktoré pôsobia navonok, napríklad vražda, cudzoložstvo alebo krádež. Pán Boh však

ukazuje, že najhoršie je to, čo vychádza z vnútra človeka: zlé myšlienky, sebecko, závisť, nenávisť a podobne, pretože v našom vnútri, v srdci sa rodí všetko zlo, ktoré sa nakoniec prejaví navonok zlými skutkami. (Mar 7,21-23) My hodnotíme povrchno, podľa toho, čo vidíme, Pán Boh však preniká k podstate problému. (1 Sam 16,7)

III. Praktické dôsledky

Problémy nás stretávajú kvôli našej hriešnej prirodzenosti. Našou najväčšou potrebou je zmena nášho srdca, nášho myslenia a nášho vnútra. (Rim 12,1.2) Výchova, vzdelanie, dobré prostredie môžu človeka vhodne usmerniť, pozitívne ovplyvniť a pomôcť mu, ale len Kristus nás môže premeniť a dať nám nové srdce. Takto sa naša hriešna prirodzenosť poddáva vedeniu Ducha Svätého. (Rim 8,5-11) Svoju hriešnu prirodzenosť budeme mať až do druhého príchodu Pána Ježiša. Po-tom bude naše porušené telo premenené.

V našom živote teda nejde o vytvorenie nejakého vecného vzťahu, ale o pestovanie osobného, intímneho priateľstva s Bohom.

Ak hriech vychádza z nášho vnútra a z našej mysle, mali by sme si dať pozor, kto ovláda tento „prameň“ nášho života. Mali by sme prosiť Boha o to, aby Duch Svätý ovládal naše myšlienky a aby sa pri nás naplnili slová: „...upriamte svoju myseľ na všetko, čo je pravdivé, čo je počestné, čo je spravodlivé, čo čisté, čo milé a čo chvályhodné, ak je nejaká cnosť a nejaká chvála!“ (Fil 4,8)